

СТАНОВИЩЕ

От: доц. д-р Калина Филипова Ишпекова-Братанова, Катедра „Чужди езици и приложна лингвистика“, УНСС, София

Научна специалност: професионално направление 2.1. Филология, Съвременен английски език – когнитивно-прагматичен анализ на политическия и медиен дискурс

Научна организация: Университет за национално и световно стопанство

Относно: дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“, в професионално направление 2.1. Филология и информационни науки, „Общо и сравнително езикознание“ на Златина Георгиева Николова на тема „Чуждоезичните ергоними и прагматоними в градското ономастично пространство“

Предложената на нашето внимание дисертация представлява много добре структуриран научен труд, обхващащ 167 страници.

В структурно отношение дисертацията се състои от увод, който съдържа типичните за този вид труд реквизити – цели и задачи на изследването, предмет и обект на изследването, както и много добре описана методологична рамка. Глава първа – за градското ономастично пространство (пейзаж) – предлага дефиниране на основни понятия като градски ономастичен пейзаж и неговите семиотични аспекти, многоезичието в градовете и характеристиките на ономастиката като наука. Втора глава разглежда основни за труда понятия като ергоними и прагматоними, техните функции и класификации. Трета глава представлява същинската аналитична част на дисертационния труд, в която се обобщават методите на образуване на ергонимите и прагматонимите (номинациите) – морфологични, лексико-семантичен и лексико-синтактичен - и се прави структурно-семантичната им класификация. Ядро на последната четвърта глава е анализът на проведеното емпирично изследване под формата на лингвистични интервюта, на базата на което се извежда и прагматичния потенциал на ергонимите и прагматонимите. В тази глава е отделено специално внимание на значим компаративен анализ на езиковите пространства в други държави – Испания, Русия и Япония. На базата на богатия емпиричен материал и и прецизната аналитичност се извеждат основните изводи в заключението. Тази заключителна част съдържа и основните приноси моменти в дисертационното изследване. Библиографията съдържа над 70 заглавия на изследвания, осъществени от различни по националност англо-езични учени, както и такива на кирилица.

1. Значимост на изследвания проблем в научно и научно-приложно отношение.

Дисертационният труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ на тема „Чуждоезичните ергоними и прагматоними в градското ономастично пространство“ третира актуалната тема, касаеща универсалните и етнокултурните стратегии и методи за образуване на наименования на организации и търговски марки. Тази тема е актуална за предприемачите, доколкото потребителските предпочитания и нагласи в това отношение в значителна степен влияят на позиционирането на продукти и услуги и на видимостта и разпознаваемостта на търговската марка. Темата е значима и за по-широк кръг специалисти в областта на межкултурната комуникация и маркетинга. Така, че разглежданата тематика е значима както в научно, така и научно-приложно отношение.

2. Обоснованост на целите и задачите в дисертационния труд.

Основната **цел** на изследването е ясно дефинирана: въз основа на анализа на начините на образуване на ергоними и прагматоними в контекста на градското ономастично пространство, да се идентифицират основните лингвистични методи и стратегии, използвани за създаването им, и да се направи оценка на влиянието им върху разпознаваемостта и степента на приемане от потребителите. Ясно са описани и изследователските **задачи**, с помощта на които ще се постигне тази основна цел, а именно: Идентифициране на тенденциите при именуването на търговски организации, марки и предприятия (задача, включваща редица конкретни подзадачи като изследване на най-популярните стратегии за именуване на търговски организации, заведения и търговски марки в различни индустрии и на потребителските предпочитания в това отношение, както и анализ на ефективността на различните подходи за именуване от маркетингова гледна точка и влиянието им върху конкурентоспособността). Втората задача обхваща изследване на езиковите промени в градското лингвистично пространство (и по-конкретно анализ на предпочитанията на местното население относно употребата на различни езици в наименованията на търговски обекти, както и на честотата на използване на чуждици или адаптирани местни думи в именуването на марки, организации и продукти). Третата задача включва определяне на универсалните и специфични стратегии за именуване в различни индустрии, а четвъртата - изследване на възприемането на ергоними и прагматоними от потребителите чрез анкетно проучване на предпочитанията за наименованията на търговски организации както и анализ на ергоними и прагматоними и различията им различават в зависимост от социалния и културния контекст. Петата и шестата задача са също ясно формулирани и напълно съответстват на поставената основна цел: влияние на езиковото познание и културните фактори върху разбирането на наименованията и изследване на необходимостта от подобряване на културната и езикова грамотност за по-добра комуникация.

3. Съответствие между избраната методология и методика на изследване и поставената цел и задачи на дисертационния труд.

Избраната методология и методика на изследване напълно съответства на поставените цели и задачи. Използвани са основно два метода: методът на комплексното лингвистично описание, включващ техники на наблюдение, сравнение, класификация, систематизиране на методите за формиране на ергонимите и прагматонимите, количествени пресмятания и обобщаване и методът на лингвистичното интервюиране за установяване на прагматичния потенциал на наименованията на предприятията, организациите и някои търговски марки, както и на вариантите на употреба на ергонимите и прагматонимите в ежедневната реч. Правят впечатление начините за събиране на информацията: използвана е картографската услуга Google maps за областните градове София, Варна и Бургас, и са събрани 480 наименования на аптеки, книжарници, образователни центрове, магазини, ресторанти, сладкарници, туристически агенции, салони за красота и здраве и др.

4. Научни и научно-приложни приноси на дисертационния труд (описание и оценка).

Напълно се съгласявам с направените от автора обобщения на научните приноси на дисертационния труд, именно:

Първо, систематизирани са данни за имена на организации, търговски марки и институции (ергоними и прагматоними) в градското лингвистично пространство на големите областни градове, осигурява основа за задълбочен анализ на съвременната ономастична практика;

Второ, на базата на осъществения анализ на процесите на формиране на ергоними и прагматоними, се очертават основните тенденции като комбиниране на думи и заемки от чужди езици, което на свой ред обогатява знанията относно езиковите и културни фактори, влияещи върху именуването;

Трето, обобщени са данни за значителното влияние на чужди езици, най-вече английския език, върху формирането на ергоними и прагматоними, което на свой ред допринасят за по-доброто разбиране на глобализацията в контекста на българската езикова практика;

Четвърто, на базата на проведеното проучване се идентифицират характеристиките на възприемане и предпочитанията на носителите на българския език по отношение на ергонимите и прагматонимите;

Пето, знанието в областта се обогатява и с очертаните нови тенденции и нововъзникващи практики в наименованията на организации, търговски марки и институции, включително нарастваща употреба на англицизми и иновативни комбинации от думи;

Шесто, дисертационното изследване предлага препоръки за ефективно използване на ергоними и прагматоними, съобразени с културните и езикови особености на България, които са полезни както за академични цели, така и за практическа употреба от бизнеса и институциите.

На последно, но не и по значимост място, следва да се спомене и богатия литературен обзор, обхващащ много аспекти на изследвания проблем, а именно: 17 изследователи в областта на дефиницията на понятието езиков пейзаж; 12 изследователи в областта на многоезичието в градовете; над 25 изследователи в областта на ономастиката, както и термините ергоним и прагматоним.

5. Преценка на публикациите по дисертационния труд: брой, характер на изданията, в които са публикувани.

Публикациите по дисертационния труд надхвърлят изискуемия минимум и са четири на брой. Те са както следва: Функции на ергонимите и прагматонимите в градското ономастично пространство. Сборник с доклади от международната научна конференция Българистиката по света; Филологията у дома. Университетско издателство „Неофит Рилски“, Благоевград; Отличителни характеристики и методи на образуване на ергонимите в градския лингвистичен пейзаж. *Studia Philologica Universitatis Tarnovensis*, (series annua), том 43, 2023; и Прагматонимите в градското ономастично пространство. Кроскултурна Комуникация. Нов български университет, София, 2023. Всички публикации са по проблеми, свързани с темата на дисертацията. Предложените текстове отразяват правилно същността и тезите, защитавани в основния дисертационен труд.

6. Цитирания от други автори, отзиви в научния печат и др.

Не разполагам с информация за цитирания от други автори или отзиви в научния печат.

7. Мнения, препоръки и бележки.

Нямам критични бележки по същество относно представения дисертационен труд. Бих препоръчала на дисертанта да публикува и на английски език по темата, което би могло да спомогне идеите ѝ потенциално да достигнат до много по-широка, международна публика.

8. Заключение с ясно формулирана положителна или отрицателна оценка на дисертационния труд.

Представеният дисертационен труд е задълбочена научна разработка с висока теоретична и приложна стойност. В него дисертантката демонстрира способности за самостоятелно и оригинално научно мислене и за критичен анализ. Дисертацията, авторефератът към нея, публикуваните статии и представените документи отговарят на законовите изисквания за защита на докторска степен. Всички представени на нашето внимание текстове недвусмислено притежават необходимите съществени теоретични и теоретико-практически качества и имат сериозен приносен характер. Без колебание предлагам на уважаемото научно жури да присъди научната и образователна степен “доктор” на Златина Николова.

Дата.....

Подпис.....